

3. GỢI Ý HƯỚNG DẪN TỔ CHỨC DẠY HỌC ĐỌC NHẠC

3.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Đọc nhạc lớp 2

Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc quy định về phần *Đọc nhạc* như sau:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
2	Đọc nhạc Giọng Đô trưởng. Các mẫu âm ngắn, đơn giản, dễ đọc, âm vực phù hợp với độ tuổi. Chủ yếu sử dụng trường độ: trắng, đen, móc đơn, và dấu lặng đen.	– Đọc đúng tên nốt; bước đầu thể hiện đúng cao độ và trường độ các mẫu âm. – Cảm nhận và phân biệt được âm thanh cao – thấp, dài – ngắn, to – nhỏ.

Yêu cầu cần đạt đối với HS lớp 2 nói riêng và lớp 1, 2, 3 cấp Tiểu học nói chung về năng lực âm nhạc đặc thù ở phần *Đọc nhạc* ở mức độ thấp. Chủ yếu cho HS làm quen với việc đọc âm có cao độ, biết được tên nốt và tương quan cao độ của các nốt. Việc đọc nhạc được đưa vào Chương trình giáo dục môn Âm nhạc nhằm phát triển các kĩ năng và phản xạ về phát âm và tai nghe âm nhạc cho HS, hình thành nhận thức thẩm mĩ về thế giới âm thanh, vai trò của âm thanh trong âm nhạc; chuẩn bị cho HS học *Đọc nhạc* theo hệ thống kí âm chính thống của phương Tây và phổ biến của thế giới.

3.2. Tổ chức hoạt động dạy học *Đọc nhạc* các lớp 1, 2, 3 cấp Tiểu học

Phần *Đọc nhạc* trong SGK Âm nhạc 2 này sử dụng hệ thống đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay (hand signs music reading, theo phương pháp Kodály) vì phương pháp này được xây dựng có tính khoa học và hệ thống. Riêng phần *Đọc nhạc* bằng nốt nhạc hình tượng vẫn có trong SGK lớp 2 nhưng không thường xuyên và xây dựng thành hệ thống. Chính vì vậy, tài liệu này chỉ cung cấp các nội dung về *Đọc nhạc* theo kí hiệu bàn tay.

Cao độ chủ yếu là Đô – Rê – Mi – Pha – Son – La – Đố, được chia thành hai thang 5 âm cơ bản (pentatonic scale), một là: Đô – Rê – Mi – Son – La – Đố, hai là: Đô – Rê – Pha – Son – La – Đố; qua đó, HS bước đầu cảm nhận về sự đa dạng về màu sắc âm thanh trong các thang âm dân tộc.

o Các bước dạy học *Đọc nhạc* theo kí hiệu bàn tay:

Tài liệu *Hướng dẫn dạy học môn Nghệ thuật tiểu học theo Chương trình giáo dục phổ thông mới – Phần Âm nhạc*, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội (Lê Anh Tuấn, Đỗ Thanh Hiên, Hồ Ngọc Khải, 2019) có nêu quy trình dạy học *Đọc nhạc* theo kí hiệu bàn tay gồm 4 bước sau:

- Bước 1: GV giới thiệu, hướng dẫn HS thực hiện kí hiệu bàn tay của các nốt nhạc.
- Bước 2: GV vừa đọc nhạc vừa dùng kí hiệu bàn tay thể hiện các nốt nhạc hoặc mẫu âm; HS lặp lại.
- Bước 3: GV đọc các nốt nhạc hoặc mẫu âm (không làm kí hiệu bàn tay), HS đọc

Lặp lại kết hợp thể hiện các kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

- Bước 4: GV thể hiện các nốt nhạc, mẫu âm, câu nhạc,... bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay (không đọc nhạc); HS đọc nhạc kết hợp thể hiện các kí hiệu nốt nhạc bàn tay.
- Bước 5: GV đánh trên đàn phím các mẫu âm ngắn; HS lắng nghe, đọc nhạc kết hợp thể hiện các kí hiệu bàn tay.

Mặc dù, đây là một quy trình dạy Đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay; tuy nhiên, không nhất thiết GV phải luôn tuân theo thứ tự các bước, mà có thể thực hiện một vài bước trong tổ chức một hoạt động dạy học. Bởi mỗi bước đều hàm ý trọng tâm phát triển một kỹ năng nhất định.